

УДК 377.046

КЛЮЧОВІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ

Лотарєва Д. В.

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти
4 курс,

Миколаївський національний аграрний університет,
кафедри методики професійного навчання.

Керівник - канд.екон. наук, доцент Курепін В.М.

Розглядаються сучасні підходи до використання технологій трансформації системи професійного освіти та навчання в Україні. Висвітлюються стратегічні напрями модернізації. Особлива увага приділяється етичним, безпечним та відповідальним аспектам впровадження технологій, які є визначальними у процесі трансформації.

Ключові слова: інтеграція технологій, професійна освіта, цифрового навчання.

Попри те, що інтеграція технологій у професійне освіту та навчання здатна трансформувати взаємодію між зацікавленими сторонами, організацію навчального процесу, оцінювання та управлінські механізми, реалізація цих переваг потребує комплексного реінжинірингу окремих складових системи професійної освіти та навчання. Технології повинні розглядатися як інструмент, спрямований на досягнення мети - створення гнучкої та інклюзивної освіти у закладах професійної освіти.

Процес впровадження технологій у професійне освіту та навчання в Україні повинен здійснюватися відповідно до стратегій відновлення [1], що забезпечує задоволення як поточних, так і перспективних потреб ринку праці та водночас підтримуючи

вразливі групи населення. Крім того, центральним місцем у трансформації повинно бути етичне та безпечне використання технологій має бути центральним елементом цієї трансформації.

Впровадження технологій у професійну освіту та навчання стикається з чисельними викликами [2]. Провайдери професійної освіти та навчання у глобальному контексті, незважаючи на труднощі, спричинені дефіцитом кваліфікованих кадрів, обмеженими ресурсами та високими витратами на інтеграцію нових технологій, прагнуть підтримувати актуальність цифрових інструментів. В Україні цей процес ускладнюється додатковими факторами, зокрема руйнуванням інфраструктури внаслідок війни, переміщенням викладачів та здобувачів освіти, а також фінансовими обмеженнями.

З урахуванням зазначених складнощів інвестиційна підтримка має орієнтуватися на масштабні, економічно ефективні та адаптовані рішення, зокрема шляхом використання наявних платформ, таких як українська онлайн-платформа професійної освіти та навчання «Профосвіта», для розширення можливостей цифрового навчання. Забезпечення доступності потребує цільових вкладень у допоміжні технології, особливо для здобувачів освіти з інвалідністю та ветеранів [3].

У Концепції реалізації державної політики у сфері професійної освіти викладено ключові рекомендації для України щодо інтеграції технологій у професійне освіту та навчання. Успішне впровадження технологічних рішень потребує чітко визначеної стратегії, стабільного інвестиційного забезпечення та ефективної взаємодії зацікавлених сторін. Особливе значення для фінансування та розвитку технологічного потенціалу професійної освіти та навчання в Україні мають державна політика, участь приватного сектору та міжнародне партнерство.

Ефективна інтеграція технологій у педагогічний процес професійного освіти та навчання вимагає від викладачів відповідних навичок та впевненості в їх застосуванні [4]. В Україні

слід посилювати ініціативи з підготовки педагогів, використовуючи наявні інструменти, зокрема платформу «Профосвіта». Водночас критично важливим є забезпечення відповідального, етичного та безпечного використання технологій та даних, включно із захистом конфіденційності та етичної поведінки.

Прозорість стандартів та чітке інформування щодо технологічних обмежень у процесах оцінювання та сертифікації професійного освіти та навчання (ПОН) сприяють зміцненню довіри до системи ПОН. Усвідомлюючи ці пріоритетні завдання, Україна має можливість використовувати технології як трансформаційний інструмент для перебудови та модернізації системи ПОН, що забезпечує її інклюзивність, стійкість та відповідність мінливим потребам. Використання здобутих уроків дозволить Україні підвищити ефективність досягнення цілей економічного відновлення та розвитку країни [5].

Аналіз рекомендацій щодо використання технологій трансформації системи професійного освіти та навчання в Україні дозволяє констатувати, що ефективна модернізація освітньої сфери неможлива без інтеграції інноваційних цифрових рішень та адаптивних навчальних моделей. Впровадження сучасних технологій сприяє підвищенню якості освіти, забезпечує її доступність, відповідає потребам ринку праці та створює умови для розвитку компетентностей здобувачів освіти та викладачів.

Джерела інформації:

1. Batsurovska, I. V., Dotsenko, N. A., Gorbenko, O. A., Haleeva, A. P., & Kurepin, V. M. (2024). Online control of educational results of the unit “Electricity” in the conditions of blended learning. Journal of Physics: Conference Series, 2871(1), 012013. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/2871/1/012013>.

2. Курепін В. М. Іваненко В. С. Застосування цифрових технологій у сільському господарстві для досягнення цілей сталого

розвитку. Modern Economics. 2024. № 47(2024). С. 62-69. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V47\(2024\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V47(2024)-09).

3. Бацуровська І. В., Курепін В. М. Використання цифрових технологій у спеціальній та інклюзивній освіті: теоретичні основи та практичні підходи в професійній підготовці фахівців. Development trends in special and inclusive education in the context of the European dimension: theory and practice : scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. С. 22-44. DOI:<https://doi.org/10.30525/978-9934-26-457-3-2>.

4. Іваненко В. С. Розвиток управлінських компетенцій майбутніх викладачів-менеджерів в освітніх закладах України. Цифрові інновації та соціальні трансформації в освіті та професійному середовищі : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 28 листопада 2024 р.). Ч. 2. Київ : АПСВТ, 2024. С. 81-85. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/19659>.

5. Бацуровська І. В., Курепін В. І. Програмно-технічне забезпечення цифрових освітніх систем: інноваційні підходи та перспективи розвитку. Moderní aspekty vědy: XLVII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. S. 151-165. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/18716>.